

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ.๒๕๖๗

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนามีหน้าที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคม ของทุกปี

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเพราะระบบการติดตามและประเมินผล เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ผลจากการดำเนินงานเป็นไป ตามเป้าหมายหรือไม่ และทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำข้อมูล ดังกล่าวไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ๗ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

๑. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจและการส่งเสริมการท่องเที่ยว
๓. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และความสงบเรียบร้อย
๕. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม
๖. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร

ข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ควรประชาสัมพันธ์การดำเนินการโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ควรมีการบริหารจัดการให้มีการประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบหลายช่องทาง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงไร้สาย ผ่านทางผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา จัดทำเอกสาร วารสาร ป้าย โฉนด เป็นต้น เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ตลอดจนข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง
๓. ให้หน่วยงานต่างๆ ขององค์กรดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ตามปฏิทินการดำเนินงาน และเมื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วให้รายงานผล ปัญหาอุปสรรค ให้ผู้บริหารทราบเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ตลอดจนการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ควรมีการบูรณาการกันในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่

๖. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย น่าจะดำเนินการให้มีการดำเนินการทิศทางซึ่งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่ทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ รวมถึงมีวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันของทุกศาสนา อย่างมีความน่าสนใจ และเป็นไปอย่างสมานฉันท์

๗. ให้ประชาชน ในชุมชนนั้นต่างมีความรู้สึกภาคภูมิใจ และช่วยรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น และผสมผสานการใช้ชีวิตในแบบของตนเอง ผ่านการดำเนินกิจกรรม และโครงการที่สนับสนุนไปยังชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘. ทุกแผนงาน/โครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนา ควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเรื่องของความพร้อมด้านพื้นที่ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม และสถานะทางการเงินการคลังของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

๙. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ให้มากขึ้น ทั้งก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยหาแนวทางวิธีการ ให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบการดำเนินโครงการให้มากขึ้น

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่มีอิสระในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตน ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่ส่วนใหญ่ยังมีทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน **แผนพัฒนา** จึงเป็นเครื่องมือ ที่สำคัญประการหนึ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้ประกอบการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ และสามารถตอบสนองต่อการทำงาน เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของการพัฒนาได้ด้วย

ความสำคัญของการวางแผน มี ๕ ประการ คือ

- (๑) เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- (๒) ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กร
- (๓) ทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา
- (๔) เป็นการลดความสูญเสียเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อน
- (๕) ทำให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน

ดังนั้น การวางแผนจึงก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้คือ ทำให้การดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมายเป็นการประหยัด ลดความไม่แน่นอน ใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุมส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม

นอกจากนี้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะดำเนินการติดตามและประเมินผลเอง หรือผู้บริหารท้องถิ่นอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการภายใต้ข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดที่คณะกรรมการ ฯ กำหนดก็ได้ และให้คณะกรรมการ ฯ รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและเดือนตุลาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลพัฒนา มีหน้าที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการ จะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น เสนอต่อสภาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

การติดตามและประเมินผลพัฒนา ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเพราะ ระบบการติดตามและประเมินผล เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ให้เกิดการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ผลจากการดำเนินงานเป็นไป ตามเป้าหมายหรือไม่ และทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำข้อมูล ดังกล่าวไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ๗ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

๑. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจและการส่งเสริมการท่องเที่ยว
๓. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และความสงบเรียบร้อย
๕. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม
๖. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร

ความหมายของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นใน ภาคปฏิบัติด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและ เป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ในแผนงาน การติดตามผลสามารถเตือนถึงแนวโน้มที่ไม่ต้องการได้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้ เห็นความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการติดตามผลมาระยะ หนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของแผนหรือไม่ ผลการประเมินอาจยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่กำหนด ไว้ในแผน หรืออาจแสดงถึงความล่าช้าหรือผลกระทบข้างเคียง ซึ่งควรแก่การทบทวน

การติดตามและประเมินผล จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงผลการ ปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผลจากการติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จะเป็น แนวทางที่ผู้บริหารจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การติดตาม ถือว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ หากไม่มีระบบติดตามของโครงการแล้วย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุ่ลวงค่าใช้จ่ายโครงการสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการไม่ได้ประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพ หากโครงการมีระบบติดตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุน (cost-effective)

การประเมินผล เป็นสิ่งหนึ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการเช่นเดียวกับการติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติการดำเนินการซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน อีกทั้งการติดตามและการประเมินผลยังเป็นการตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและการตัดสินใจต่อไป

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่ท้องถิ่นส่วนใหญ่มักยังมี ทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน จึงกำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอันเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งที่จะให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนพัฒนาที่สามารถ ตอบสนองต่อการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของแผนได้ด้วย ดังนั้น การวางแผน คือความพยายามที่เป็นระบบ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคต เพื่อให้้องค์การบริหารบรรลุผลที่ปรารถนา จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีเท่าไรก็ตาม แต่หากไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

“ระบบติดตาม” จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปรับปรุง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึง “ระบบประเมินผล” ที่คอยเป็นตัวบ่งชี้ว่าผลจากการดำเนินงานเป็นไป ตามหรือบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่อย่างไร เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไข ขยายขอบเขต หรือแม้แต่ยุติการดำเนินงาน การติดตามและการประเมินผล ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุง ประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ ความหมายของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นการประเมิน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินโครงการกิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินทั้งแผนงานนโยบายขององค์กรและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กรว่าแผนยุทธศาสตร์ และแนวทางที่ถูกกำหนดไว้ในรูปแบบของแผนนั้นดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์จริงหรือไม่ สนองตอบต่อ ความต้องการของประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายหรือไม่

การติดตามและประเมินผลนี้ไม่ใช่การตรวจสอบเพื่อการจับผิด แต่เป็นเครื่องมือทดสอบผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบว่าผลที่เกิดขึ้นถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไรเป็นการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับมหัพภาค แผนพัฒนาท้องถิ่นว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่ นโยบายสาธารณะที่กำหนดไว้ในรูปของการวางแผน แบบมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการประชุมท้องถิ่นได้ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ระยะเวลาในการดำเนินการสอดคล้องกับงบประมาณและสภาพพื้นที่ของท้องถิ่นหรือไม่ การติดตามและประเมินผลเป็นการวัดระดับความสำเร็จหรือล้มเหลวของยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับมหัพภาค แผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งครอบคลุมถึงสิ่งแวดล้อมของนโยบาย (environments or contexts) การประเมินปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรที่ใช้ โครงการ (input) การติดตามและประเมินผลกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation process)

การประเมินผลผลิตนโยบาย (policy outputs) การประเมินผลลัพท์นโยบาย (policy outcomes) และการประเมินผลกระทบต่อชนนโยบาย (policy impacts) สิ่งที่จะได้รับหรือสนองตอบกลับจากการติดตามและประเมินผล ก็คือจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำไปเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับมหัพภาค แผนพัฒนาท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่และนโยบายของรัฐบาลหรืออาจใช้เป็นเครื่องมือในการเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำหรือยกเลิกโครงการในกรณีที่เห็นว่าไม่เกิดความคุ้มค่าต่อประชาชนหรือประชาชนไม่พึงพอใจซึ่งการติดตามและประเมินผลนี้มีทั้งในรูปของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน สมาชิกสภาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ องค์กรภาคประชาสังคมหรือองค์กรทางสังคม องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ กำกับดูแลหน่วยงานราชการอื่น ๆ และที่สำคัญที่สุดคือผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรง

“การติดตาม” (monitoring) หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูล ป้อนกลับ (feedback) เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน หากไม่มีระบบติดตามของโครงการแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุ่ลวง ค่าใช้จ่ายโครงการสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานเสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการในทางตรงกันข้ามหากโครงการมีระบบติดตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุน (cost-effective) ดำเนินงานด้านต่างๆเป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของโครงการต่าง ๆ การระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการและการเสนอทางแก้ปัญหาคือการติดตามดูความสามารถในการเข้าถึงโครงการ ของกลุ่มเป้าหมาย การติดตามดูประสิทธิภาพในการดำเนินงานของส่วนต่างๆ ในโครงการและการเสนอวิธีการ ปรับปรุงการดำเนินงาน โดยส่วนใหญ่แล้วผู้บริหารมักจะไม่ให้ความสำคัญกับการวางระบบติดตามโครงการ เนื่องจากว่าเป็นสิ่งที่ต้องใช้เทคนิคเชิงวิชาการค่อนข้างสูง จึงปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานระดับสูงกว่าเป็นผู้ดำเนินการ นอกจากนี้ยังเสียค่าใช้จ่ายสูงและก่อให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงแล้ว ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละโครงการ

“การประเมินผล” (Evaluation) นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการเช่นเดียวกับการติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติการดำเนินการ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล

เกาะสาหร่ายมี อย่างน้อยจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย

- สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ที่สภาฯ คัดเลือก จำนวน ๓ คน
- ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน
- หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวน ๒ คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย คัดเลือก จำนวน ๒ คน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายต้องดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนา ท้องถิ่น ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา
๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายเพื่อดำเนินการต่อไป

การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ดังนี้

๒.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตามยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ ถ้ากำหนดไว้แล้วมีความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผลการนำผล ไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลัก ๆ ที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอ ในการติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำผลที่ได้มากำหนดเป็น วัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

๒.๒ วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงาน จาก ข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วยประเด็นหลัก ๆ คือ วัตถุประสงค์การติดตาม แหล่งข้อมูล เวลาที่เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้างเครื่องมือ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

๒.๓ ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนั้น แม้จะวางแผนพัฒนา ท้องถิ่นไว้ดีและได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่าจะได้ครบ ขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนดไว้ แต่ละโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน เป็นต้น หรืออาจใช้หลายๆ วิธีประกอบกันตามความเหมาะสมของพื้นที่
องค์การ บริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

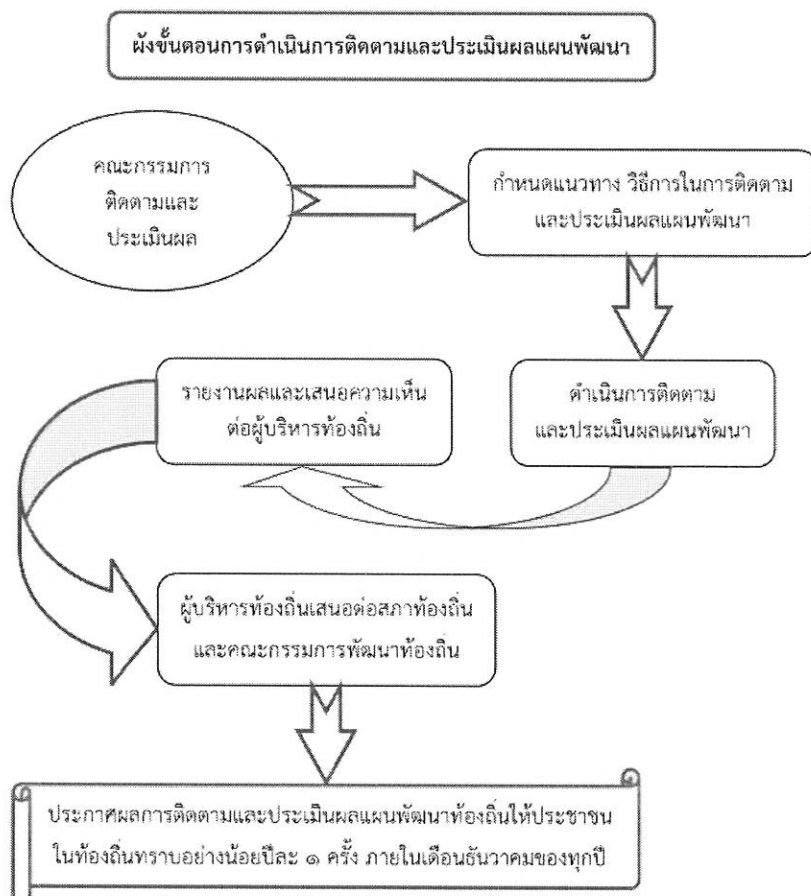
๒.๕ รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงาน
ตามแบบที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่ง ๆ อาจมี
หลายลักษณะก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ในการรายงานผลการ
ติดตาม โครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิคซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตาม
โดยสรุป วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการติดตาม ซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

๒.๖ การวินิจฉัยสั่งการ การนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี
หลังจาก คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายหรือ
ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับรายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัย/สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหา
ที่ได้จากรายงาน สรุป ซึ่งอาจกระทำโดยตรงหรือเสนอรายงานตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสม
ต่อผู้บริหารท้องถิ่น

การรายงานผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะ
สาหร่าย มีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาต่อผู้บริหาร ท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมุ่งค้นหาแผนงาน โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ว่าสิ่งใดควรดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ หรือศึกษาระหว่างดำเนินการตามโครงการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นว่ามีปัญหาใดควรปรับปรุงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ติดตามและประเมินผลแผนงาน โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำเนินการเป็นเพราะเหตุใด เกิดปัญหาจากเรื่องใด จึงได้กำหนดเป็น วัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะช่วยตอบสนองภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้สภาพ ผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้

๓. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเร่งรัด ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของการดำเนินงาน โครงการ การยกเลิกโครงการที่ไม่เหมาะสมหรือหมดความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

๔. เพื่อทราบถึงสถานภาพการบริหาร การใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

๕. เพื่อสร้างความรับผิดชอบของผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สำนัก กองต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ที่จะต้องผลักดันให้การดำเนินการตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์กับให้เกิดประโยชน์กับผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชนใน ตำบลเกาะสาหร่าย หรือสังคมส่วนรวมมากที่สุด

๖. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดร้อยละความสำเร็จของปฏิบัติงานตาม แผนงาน โครงการของสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดว่าคณะกรรมการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหาร ท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผล และเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล
เกาะสาหร่ายมี อย่างน้อยจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย

- สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ที่สภาฯ คัดเลือก จำนวน ๓ คน
- ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน
- หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวน ๒ คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย คัดเลือก จำนวน ๒ คน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายต้อง
ดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนา ท้องถิ่น ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
โดยการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวทาง วิธีการ และห้วงเวลา
ที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา
๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
ต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายเพื่อดำเนินการต่อไป

การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะ
สาหร่ายได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ดังนี้

๒.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตาม
ยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการ
ที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ ถ้ากำหนดไว้แล้วมี
ความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผลการนำ
ผล ไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลัก ๆ ที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มี
ข้อเสนอ ในการติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำผลที่
ได้มากำหนดเป็น วัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

๒.๒ วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงาน
จาก ข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วยประเด็นหลัก ๆ คือ วัตถุประสงค์การ
ติดตาม แหล่งข้อมูล เวลาที่เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้าง
เครื่องมือ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุง
เครื่องมือ

๒.๓ ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์
และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนั้น แม้จะวางแผน
พัฒนา ท้องถิ่นไว้ดีและได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่า
จะได้ครบ ขึ้นต่้าตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนดไว้
แต่ละโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน เป็นต้น หรืออาจใช้หลายๆ วิธีประกอบกันตามความเหมาะสมของพื้นที่
องค์การ บริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

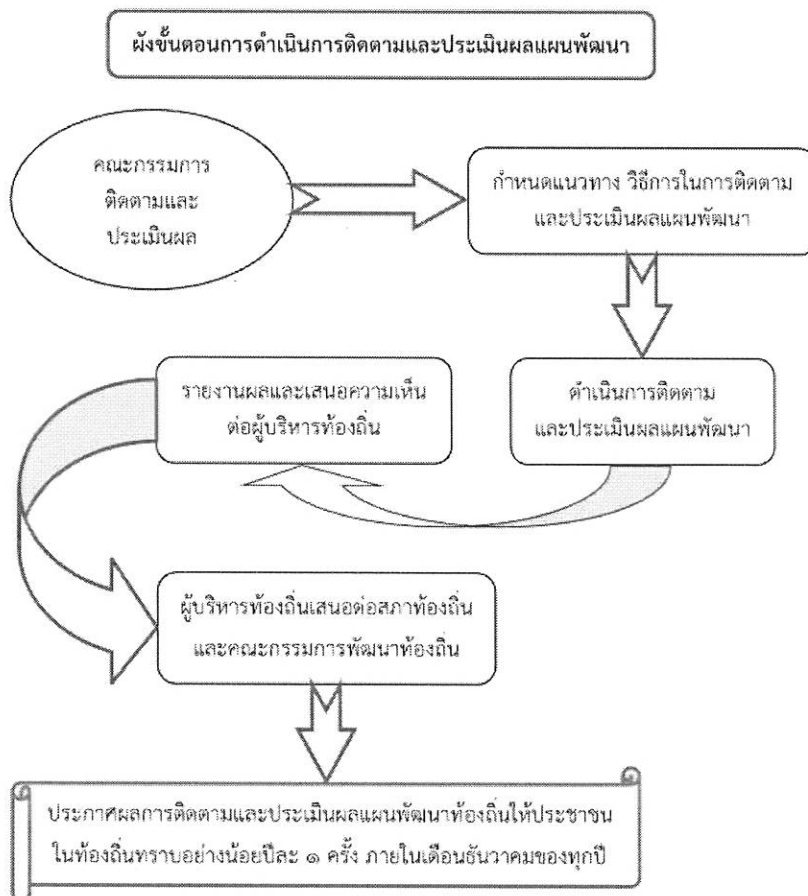
๒.๕ รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงาน
ตามแบบที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่ง ๆ อาจมี
หลายลักษณะก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ในการรายงานผลการ
ติดตาม โครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิคซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตาม
โดยสรุป วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการติดตาม ซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

๒.๖ การวินิจฉัยสั่งการ การนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี
หลังจาก คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายหรือ
ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในสำนัก กอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับรายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัย/สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหา
ที่ได้จากรายงาน สรุป ซึ่งอาจจะกระทำโดยตรงหรือเสนอรายงานตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสม
ต่อผู้บริหารท้องถิ่น

การรายงานผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะ
สาหร่าย มีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาต่อผู้บริหาร ท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมท้องถิ่น ในระดับชุมชนและทั้งในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรวมทั้งตำบล อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้างเคียง ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กับสภาพแวดล้อมภายใต้สังคมที่เป็นทั้งระบบเปิดมากกว่าระบบปิด ในปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์ทั้งภายนอกและภายใน ดังนี้

(๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการตรวจสอบ ประเมินและกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อท้องถิ่น เช่นสภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง กฎหมาย สังคม สิ่งแวดล้อม วิเคราะห์เพื่อให้เกิดการบูรณาการ (integration) ร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ การวิเคราะห์สภาพ ภายนอกนี้ เป็นการระบุถึงโอกาสและอุปสรรคที่จะต้องดำเนินการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

(๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเป็นการตรวจสอบ ประเมินและกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ปัจจัยใดเป็น จุดแข็งหรือจุดอ่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแสวงหาโอกาสพัฒนาและหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งการติดตามและประเมินผลโดยกำหนดให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สามารถทำได้หลายแนวทาง เช่น การวิเคราะห์ห่วงโซ่แห่งคุณค่าภายในท้องถิ่น (value-chain analysis) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามสายงาน (scanning functional resources) เป็นการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ติดตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวิเคราะห์ ถึงจุดแข็งและจุดอ่อน การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

(๑) ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

(๒) ดำเนินการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

(๓) สรุปผลการดำเนินโครงการในแผนพัฒนา

(๔) สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ

(๕) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาและปีปัจจุบัน

(๖) เสนอแนะความคิดเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล

๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการ พิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้าง ไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดทัศนคติ มาตรฐานส่วนประมาณค่า และวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้างเครื่องการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจ หน้าที่ ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานแบบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำเครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

๔.๑ กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ได้กำหนด กรอบและแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยอาศัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย และคู่มือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรอบเวลา (time & timeframe) ความสอดคล้อง (relevance) ความพอเพียง (adequacy) ความก้าวหน้า (progress) ประสิทธิภาพ (efficiency) ประสิทธิผล (effectiveness) ผลลัพธ์ และผลผลิต (outcome and output) การประเมินผลกระทำการประเมินผลกระบวนการ (process evaluation)

มีรายละเอียดดังนี้

(๑) กรอบเวลา (time & timeframe) การดำเนินโครงการเป็นไปตามห้วงเวลาที่กำหนดเอาไว้ในแผนการดำเนินงานหรือไม่และเป็น ห้วงเวลาที่ดำเนินการเหมาะสมต่อถูกต้องหรือไม่ มีความล่าช้าเกิดขึ้นหรือไม่ โดยกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

- ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

- สรุปผลการติดตามและประเมินผลทุกปีงบประมาณ

- รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายภายในกำหนดเวลา เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่น/คณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ความสอดคล้อง (relevance) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ประเทศ ค่านิยมหลักของคนไทย นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนา ตำบล แผนชุมชน วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนา แนวทางการการพัฒนา นโยบายผู้บริหาร รวมทั้ง ปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน

(๓) ความพอเพียง (adequacy) การบรรจุโครงการในแผนพัฒนาเป็นโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนในชุมชน สามารถ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในชุมชน และสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นโดยคำนึงถึงงบประมาณ ของท้องถิ่น

(๔) ความก้าวหน้า (Progress) พิจารณาถึงความก้าวหน้าในอนาคตของท้องถิ่น กรอบของความก้าวหน้าแผนงาน โครงการ ต่าง ๆ วัดจากรายการที่เป็นโครงการในรอบ ๕ ปี วัดได้จากช่องปีงบประมาณและที่ผ่านมา โครงการที่ต่อเนื่องจาก ปีงบประมาณที่ผ่านมา

๔.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี มีถนนในการสัญจรไปมาได้ สะดวก ปลอดภัย ประชาชนมีน้ำใช้ ในการอุปโภค-บริโภคทุกครัวเรือน ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน และมีไฟฟ้าสาธารณะครบทุกจุด มีแหล่ง น้ำในการเกษตรพอเพียง

๔.๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการ ดูแลอย่างทั่วถึง กลุ่มอาชีพมีความเข้มแข็ง โรคติดต่อ โรคระบาด โรคอุบัติใหม่ลดลง สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้นมีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรง ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

๔.๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยประชาชน ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนปลอดภัยเสพติด ปลอดภัยพินัน ปลอดภัย การทะเลาะวิวาท

๔.๔ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยวมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพาณิชยกรรมเพิ่มมากขึ้น มีการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและเพียงพอในการดำรงชีวิต

๔.๕ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติไม่ถูกทำลาย สภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น ปราศจากมลภาวะที่เป็นพิษ ขยะในชุมชนลดลงและถูกกำจัดอย่างเหมาะสม ปริมาณน้ำเสียลดลง การระบายน้ำดีขึ้น

๔.๖ ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยังคงอยู่และได้รับการส่งเสริม อนุรักษ์ สืบคนรุ่นต่อไป ประชาชน เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึก เกิดความตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พันธุ์ และสืบสานภูมิปัญญาและคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นชีวิต ค่านิยมที่ดีงาม และความ เป็นไทย รวมทั้งได้เรียนรู้ความสำคัญ รู้จักวิถีชีวิต รู้ถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ความเป็นมา และวัฒนธรรม ทั้งประเพณีเฉพาะของท้องถิ่น อันจะสร้างความภูมิใจและจิตสำนึกในการรักษา วัฒนธรรมประเพณี ของท้องถิ่นสืบไป

๔.๗ ด้านการบริหารจัดการที่ดีและการบริการสาธารณะมีการปรับปรุงระบบการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเข้าถึงของประชาชน บุคลากรมีศักยภาพในการบริการ ประชาชนมีความพึงพอใจ

(๕) ประสิทธิภาพ (efficiency) ติดตามและประเมินโครงการที่ดำเนินการว่าสามารถ ดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีผลกระทบเกิดขึ้นหรือไม่ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจหรือไม่ การดำเนินโครงการสามารถแก้ไขปัญหาของ ชุมชนได้หรือไม่ งบประมาณถูกใช้ไปอย่างประหยัดและคุ้มค่าหรือไม่ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ถูกใช้ไปอย่าง คุ้มค่า มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซม มีการปรับปรุงหรือไม่

(๖) ประสิทธิภาพ (effectiveness) ประชาชนมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ปัญหาของ ชุมชน ประชาชนได้รับการแก้ไขหรือไม่ มีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนหรือไม่

(๗) ผลลัพธ์และผลผลิต (outcome and output) ประชาชน ชุมชน ได้รับอะไรจากการ ดำเนินโครงการของตำบล ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาระดับ จังหวัด ระดับภาคและระดับประเทศ

(๘) การประเมินผลกระบวนการประเมินผลกระบวนการ (process evaluation) เป็นการ ประเมินถึงผลกระทบต่อชุมชนและสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึง ผลกระทบต่อสุขภาพของ ประชาชน สังคม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ เศรษฐกิจ ว่ามีผลกระทบเกิดขึ้นอย่างไร สาเหตุ จากอะไร ประเมินผลกระบวนการดำเนินงานโครงการ กระบวนการเหมาะสม ถูกต้องหรือไม่ กำหนดแนวทางการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมการติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้อง วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของ

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับตำบล รวมถึงอำเภอ และจังหวัด เนื่องจากมีความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ในเชิงการพัฒนาท้องถิ่นแบบองค์รวม

๔.๒ ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เกาะสาหร่ายหรือตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ โดยมีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการ ติดตามและประเมินผล

(๒) การบันทึกข้อมูลและติดตามประเมินผลในแบบรายงานตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวน แผนพัฒนา ท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) กำหนดเค้าโครง รายละเอียด และวิธีการการติดตามและประเมินผลตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๗๓๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการ ดำเนินการตามแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผล กำหนด ทั้งนี้ การกำหนดเค้าโครงและรายละเอียด หรือวิธีการ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้ตามความ เหมาะสมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th)

๔.๓. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

(๑) การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์ เป็นการยืนยันว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด โดยทั่วไป การสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semiformal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการ สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้าย ๆ กับการพูด สนทนาอย่างไม่มีพิธีรีตอง ไม่เคร่งครัด ในชั้นตอน

(๒) การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหาร ส่วนตำบลเกาะสาหร่าย มีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการ สังเกต

(๒.๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านหรือตัวบุคคล ชุมชน มี กิจกรรมร่วมกัน

(๒.๒) การสังเกตแบบ ไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการ สังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และ ความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสียในชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในตำบลเกาะสาหร่าย คณะกรรมการ ติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายจะมีการบันทึกการสำรวจ และ ทิศทางการสำรวจไว้เป็น หลักฐาน โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ บุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

(๔) เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องใช้อเอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางการพัฒนา ตลอดจน เป้าประสงค์ ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เกาะสาหร่าย

๔.๔ การออกแบบการติดตามและประเมินผล

ออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มีเป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งประกอบด้วย

แบบที่ ๑ แบบการประเมินตนเอง เพื่อเป็นการกำกับกำกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓ แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์

แบบที่ ๔ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

แบบที่ ๕ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น

ขอบเขตการประเมิน

การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาในครั้งนี้ เป็นการติดตามประเมินผลจากเอกสาร แผนพัฒนาท้องถิ่นปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) และเอกสารการงบประมาณ (๒๕๖๗) ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ซึ่งเป็นการติดตามประเมินผลว่าโครงการต่างๆที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น สามารถนำไปปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ ยังได้ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในภาพรวม โดยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชน ในหมู่บ้านต่างๆ คือ

หมู่ที่ ๑ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๒ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๓ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๔ จำนวน ๑๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๕ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๖ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๗ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน
หมู่ที่ ๘ จำนวน ๒๐ ชุด	ประชาชนตอบแบบสอบถาม	จำนวน ๑๐ คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘๐ ชุด

๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือ การนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ต่าง ๆ แยกเป็น หัวข้อได้ ดังนี้

๑. ได้ทราบถึงสภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการ ซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๒. ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุด ตรงเป้าหมายอย่างทันที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๓. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลางบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๔. สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหา ต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริงทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ

๕. กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียด เนื้อหา ข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๖. การวินิจฉัย สั่งการ ผู้บริหาร ปลัด รองปลัด สำนัก กอง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รัดกุมมีเหตุมีผลในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับ สภาพความเป็นจริงและตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไข และป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

๗. ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเกะสาหร่ายแต่ละคน สำนัก/กอง ต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์รวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเกะสาหร่าย เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๘. สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการประชาชนในเขตตำบลเกะสาหร่าย

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายได้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๒๘ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ประกอบด้วย

๑. นางสาวจุฑาทิพย์ ประสิทธิ์น้อย	หัวหน้าส่วนราชการ	ประธานกรรมการ
๒. นายอานนท์ สุวาลำ	สมาชิกสภาฯ	กรรมการ
๓. นายประธาน หาญทะเล	สมาชิกสภาฯ	กรรมการ
๔. นายสุเต็น บนหลี่	สมาชิกสภาฯ	กรรมการ
๕. นายอิมรอน น้อยดีเตบ	ผู้แทนประชาคม	กรรมการ
๖. นางรำลึะ วัฒนะ	ผู้แทนประชาคม	กรรมการ
๗. นายชัยชนะ แก้วมณี	ผู้แทนหน่วยงาน	กรรมการ
๘. นางสุพินยา พรหมสุวรรณ	ผู้แทนหน่วยงาน	กรรมการ
๙. นายย๊ะ แซะอาหลำ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. นายสุรัช สุวาลำ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๑. นายชิติกี อูสม่า	หัวหน้าส่วนราชการ	เลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

- กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผน
  - ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
  - รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี
  - แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เหมาะสม
- คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายได้มีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการในการติดตามและประเมินผล โดยพิจารณาให้ใช้คู่มือการติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

ส่วนที่ ๒

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ได้กำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยพิจารณาความสอดคล้องของโครงการ พัฒนากับนโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย ที่ได้แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลเกาะสาหร่าย วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนา ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์จังหวัดสตูล และ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับโครงการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นรายงาน การติดตามและประเมินผลภาพรวมของความสำเร็จ ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาในยุทธศาสตร์ ต่างๆ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การสรุปนโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย วิสัยทัศน์ และ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้เห็นภาพรวมของทิศทางการพัฒนาที่องค์การบริหารส่วนตำบล เกาะสาหร่าย ได้กำหนดไว้และนำมาใช้เป็นกรอบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่อไป

๒.๑ วิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น

*“ตำบลน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมให้มีการศึกษา ยึดมั่นหลักศาสนา
รักษาวัฒนธรรม นำพาเศรษฐกิจพอเพียง
เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ”*

๒.๒ พันธกิจการพัฒนาท้องถิ่น

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ให้มีมาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของ ประชาชน
๒. พัฒนา และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ และเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวของชุมชน
๓. ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาอาชีพสำหรับประชาชนที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง และ เพิ่มประสิทธิภาพของกลุ่มอาชีพให้พึ่งตนเองได้
๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบล ให้อยู่ดีมีสุข และมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์
๕. สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนในท้องถิ่นได้รับความ ปลอดภัยและในชีวิตและทรัพย์สิน
๖. ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดี และภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๗. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาเรียนรู้ของคน ในท้องถิ่น
๘. ส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น
๙. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๓ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

๑. ประชาชนได้รับการบริการระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอย่างเชื่อมโยง ครอบคลุมและทั่วถึงทุกหมู่บ้าน เช่น การคมนาคม และน้ำเพื่อการอุปโภค และบริโภค

๒. สภาพพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวในตำบล มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยการร่วมกันดูแล และรักษาความสะอาดของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน

๓. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีรายได้พอเพียงโดยยึดหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

๔. ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันในหมู่บ้าน/ชุมชน อย่างมีความสุข และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๕. ภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง มีความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

๖. ประชาชนในตำบล ดำเนินชีวิตอย่างคุณธรรมยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา และรักษาเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมั่นคง

๗. ประชาชนในตำบล เห็นความสำคัญของการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถร่วมกันวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มีความสมบูรณ์ สามารถร่วมกันบริหารจัดการ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง และมีความยั่งยืน

๙. ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น บุคลากรของท้องถิ่น และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกรับผิดชอบร่วมกัน สามารถพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการส่งเสริมการท่องเที่ยว

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และความสงบเรียบร้อย

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต ประกอบด้วย

จุดมุ่งหมายที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

“เป้าหมาย” มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตจังหวัดให้มีมาตรฐานและทั่วถึง เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์อื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งสายหลักให้มีมาตรฐานการท่องเที่ยงและสาธารณูปโภคต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายที่ ๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพ

“เป้าหมาย” พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลเกาะสาหร่าย ด้านความรู้ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ ให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ส่งเสริมคนในสังคม ชุมชนให้มีคุณธรรม มีความพอประมาณ และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รอบรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม มุ่งเสริมสร้างสุขภาวะที่ดีของประชาชน ส่งเสริมการจัดบริการสังคมสงเคราะห์แก่เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ

จุดมุ่งหมายที่ ๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

“เป้าหมาย” ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการทำงานร่วมกัน และมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด ปัญหาอบายมุขและการเสริมสร้างความสมานฉันท์ของชุมชนในท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายที่ ๔ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการ

ท่องเที่ยง

“เป้าหมาย” มุ่งปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดตราด โดยการส่งเสริมสนับสนุน ให้ประชาชนและเกษตรกรในจังหวัด ดำรงชีวิตตามแนวทางพระราชดำริ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ส่งเสริมให้ เกษตรกรมีการรวมพลังกันในกลุ่มหรือสหกรณ์ ร่วมแรงร่วมใจกันในการดำเนินการในด้านการผลิตและการตลาด เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาคธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม

ให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ ให้มีศักยภาพและมีความหลากหลาย ภายใต้การมี ส่วนร่วมและจิตสำนึกของการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

จุดมุ่งหมายที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

“เป้าหมาย” เพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ตามหลัก “ความสมดุล” นำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ภายใต้หลัก “ความพอเพียงและความเอื้ออาทร” ของวิถีชีวิตท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์และมีการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างองค์ความรู้ในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อสร้างหลักประกันว่าทรัพยากรธรรมชาติจะยังคงความอุดมสมบูรณ์ สามารถเป็นรากฐานในการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นให้อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

จุดมุ่งหมายที่ ๖ ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

“เป้าหมาย” พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ พัฒนา ด้านการกีฬาให้มีมาตรฐาน ทำนุบำรุงศาสนา รักษา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีอันดีงาม ส่งเสริมการ สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างองค์ความรู้และสนับสนุนให้มีการต่อยอดความคิด